

OBSAH ČÍSLA

Medník – živý obraz historie ochrany přírody u nás I. (M. Kloudys)	2
Vzácný exponát na výstavě hub v Domě přírody Blaníku (P. Moran)	6
Hledejte vzácnou čirůvku větší! (J. Borovička)	8
Mykologické překvapení v podobě běločehratky obrovské (V. Zelený)	10
Poznáte naše hady? II. (L. Hanel)	11
Stromový park v areálu U Martina v Sázavě (M. Štědra)	14
Podblanicko a válka o české země 1741 – 43 II. (J. Nusek)	16
Zatopený dálniční most přes údolí Sedlického potoka IV. (T. Janda)	20
Zvon pro Zahrádku (J. Čihák)	21
Oprava kaple na Malém Blaníku probíhá (L. Hanel, M. Kloudys)	25
Velký podblanický patriot Karel Bárta zemřel (R. Cáder, P. Pešout)	27
Kraj blanických rytířů je plnohodnotnou turistickou destinací (J. Špačková)	29
Rozhledny podblanicka: Šelmbek láká na romantickou vyhlídku, bohatou historii i tajemné pověsti (J. Špačková)	31

PŘÍLOHA

Ze starších čísel	
Strom je přítel (A. Grunt)	I
Regionální literatura	
Podblanické písně (J. Pavelka)	II
Zahrádka na pohlednicích (V. Dušková)	II
Standokanova recesní trojka (J. Pavelka)	III
Zlatodůl Roudný u Vlašimi (P. Pešout)	III
Dva vlastivědné sborníky Českého Meránu (P. Pešout)	IV
Vyšla monografie „Zruč nad Sázavou“ (P. Pešout)	V
Zprávy a sdělení	
Za Jiřinou Holou (E. Kirchnerová)	V
Nominujte nové Blanické rytíře (J. Pavelka)	VII
Vystavené houby provoněly Dům přírody Blaníku (I. Křížová)	VII
Kraj blanických rytířů se představil jako certifikovaná turistická destinace (J. Špačková)	IX
Spolek Cesta Česka společně s Klubem českých turistů slavnostně otevřel Poutní cestu Blaník – Říp (J. Cenefelsová)	XI
Zprávy ze Záchrané stanice pro živočichy ČSOP Vlašim (M. Jakubův, P. Švingr)	XIII
Do tohoto čísla Pod Blaníkem přispěli	XVI

Ročník XXIII. (XLV.), číslo 4, 2019 Vlastivědný čtvrtletník Benešovska, Vlašimska, Voticka, Českého Meránu a Dolního Posázaví. **První číslo** Pod Blaníkem vyšlo v roce 1921. Po padesátileté odmlce bylo roku 1997 jeho vydávání obnoveno. **Vydává** Český svaz ochránců přírody Vlašim a Muzeum Podblanicka ve spolupráci s AOPK ČR, Správou Chráněné krajinné oblasti Blaník. **Adresa redakce:** Podblanické ekocentrum ČSOP, Pláteníkova 264, 258 01 Vlašim **Tel./fax:** 317 845 169, 317 845 965, **e-mail:** vlasim@csop.cz, www.csopvlasim.cz, www.podblanikem.cz

Administrace: Dagmar Tlustošová **Redaktor:** Jiří Pavelka **Redakční rada:** Mgr. Radovan Cáder, Prof. RNDr. Lubomír Hanel, CSc., Mgr. Václav Kovařík, PhDr. Jindřich Nusek, Ing. Pavel Pešout (předseda), PhDr. Ivana Preislerová, Mgr. Jana Špačková, Milan Štědra, Mgr. Jan Urban, Ing. Jana Zmeškalová

Uzávěrka tohoto čísla: 30. 11. 2019. **Cena:** 29 Kč vč. DPH, pro členy ČSOP Vlašim a Vlastivědného klubu P.A.N. Vlasáka Vlašim zdarma. **Předplatné** časopisu a inzerci lze objednat na adrese redakce.

Časopis Pod Blaníkem a další regionální publikace lze zakoupit na následujících prodejních místech: **Benešov:** Knihkupectví Daniela, Masarykovo nám; **Hulice:** Vodní dům; **Louňovice p. Blaníkem:** Smíšené zboží; **Načeradec:** Potraviný Hergeselová; **Sázava:** Infocentrum; **Vlašim:** Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim; Muzeum Podblanicka, zámek Vlašim; Knihkupectví Žižalová, Komenského ul.; **Votice:** Infocentrum; **Zvěstov:** Smíšené zboží Žák.

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

aniž by to bylo záměrem, sešlo se v tomto čísle vlastivědného čtvrtletníku Pod Blaníkem hned několik mykologických příspěvků. Jistě jedním z důvodů je houbařsky úspěšný podzim, po více „hubených“ letech. Mezi dopady změny klimatu lze zařadit nejen plošný rozpad monokulturních smrkových porostů, ale právě i čím dál kratší období houbařských sezón. Toto vyvolává vrásky nejen na čelech houbařů.

Houby hrají základní roli v ekosystémových procesech. Jako hlavní rozkladači organické hmoty významně ovlivňují koloběh živin a rostlinnou produkci a významně přispívají k potlačování půdních patogenních organismů. Podle posledních vědeckých poznatků se vlivy změny klimatu projevují s různou intenzitou u jednotlivých skupin hub. Zatímco mykorrhizní houby mají úzká klimatická optima, další skupiny hub, včetně fytopatogenních druhů, jsou ke klimatu tolerantnější. Můžeme se tedy obávat, že změny klimatu mohou negativně ovlivnit výskyt užitečných/mykorrhizních druhů hub. Naopak výskyt škodlivých/patogenních druhů – původců onemocnění rostlin, může narůstat. Je otázkou pro další výzkum stanovení míry závažnosti těchto zjištění. Je však zjevné, že oslabení rostlin způsobených ztrátou symbiotických hub a posílení škodlivých druhů se projeví negativně např. na rostlinné produkci. A některé houbařsky oblíbené druhy makromycetů z úzkým klimatickým optimem mohou být do budoucna mnohem vzácnějšími.

Do příštích čísel uvítáme kratší i delší příspěvky o přírodě, krajině, historii, kultuře i současném dění na Podblanicku. Podělte se o své poznatky a zážitky z malebného Benešovska, Vlašimska, Voticka, Dolního Posázaví, Českého Meránu a České Sibiře.

Jménem redakční rady vám přeji příjemné čtení.

Pavel Pešout

Uzávěrka dalšího čísla časopisu Pod Blaníkem
(1. číslo XXIV. ročníku) bude 29. 2. 2020.